

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.GEP.0.05.610- 567
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİS BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Daire Başkanlığı)

- İlgi: a) 16/04/2012 tarihli ve KAN.KAR.BŞK.A.01.0.KKB.0.10.00.00-7/6043-99253 sayılı yazı.
b) 20/04/2012 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-1181/1817 sayılı yazı.

Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Kemalettin YILMAZ'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/6043 esas numaralı yazılı soru önergesinin Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması uygun görülmüş olup, soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız aşağıda yer almaktadır.

1. Sulama ve toprak işlerken traktör, su motorları, motopompalar, biçerdöverler vb. zirai alet ve makinelerde kullanılan motorin üzerindeki ÖTV ve KDV'nin kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin olarak;

Her sektör farklı yöntemlerle desteklenmektedir. Örneğin tarım sektörü indirimli KDV uygulamaları ve çeşitli sübvansiyonlar ile desteklenmekte iken, denizcilik sektörü vergisel indirimlerle desteklenmektedir. Denizcilik sektörünün belirlenen şekil ve şartlarda kullandığı ÖTV'siz motorin uygulaması, bu durumun en güzel örneğini teşkil etmektedir. Uygulanan vergi politikaları sonucu, akaryakıt üzerindeki vergi yükünde de yıllar itibariyle çok ciddi gerilemeler yaşanmıştır.

Ülkemizde tarımsal faaliyetlerde (tahıllar, yağlı tohumlu endüstri bitkileri, nadas, sebze alanı, bağ, meyve ve zeytin alanları) yaklaşık 1,5 milyon litre mazot kullanıldığı tahmin edilmektedir. Bu tüketim karşılığında sadece 2,8 milyar TL vergi hesaplanmıştır. Daha önceki yıllarda yapıldığı gibi 2012 yılında da tarımsal faaliyetler desteklenmeye devam edilmektedir. Destekleme ödeneklerine kredi faiz desteği ve tarımsal ürünlerin alımlarına ilişkin sübvansiyonlar gibi diğer destekleme ödeneklerini de dâhil ettiğimizde tarım kesimine toplamda 2012 yılı için 11 milyar TL düzeyinde bir destek öngörülmektedir. 11 milyar TL'lik desteğin içinde 600 milyon TL mazot desteği de bulunmaktadır. Bu mazot desteği kapsamında başvuru yapan bir çiftçi, litre başına ödediği tutarın yüzde 17'sini destek olarak alabilmektedir. 2012 yılında mazot desteği birim fiyatları yüzde 9 ile yüzde 25 oranlarında arttırılmış olduğu da unutulmamalıdır. Görüldüğü üzere motorin tüketimi nedeniyle 2,8 milyar TL vergi hesaplanmasına karşın bu rakamın dört katına yakın bir rakam olan 11 milyar TL çeşitli destekler olarak tarım sektörüne sunulmaktadır.

2003-2011 döneminde toplam 3,5 milyar TL mazot desteği yapılmış olup; çiftçimizin mazot maliyetinin ortalama yüzde 17'si karşılanmıştır. Yani yapılan bu desteklerle mazottaki verginin yaklaşık yüzde 34'ü iade edilmektedir.

Genel uygulamaya paralel olarak tarım sektörü tarafından kullanılan motorinin yıllar itibariyle vergi yükünde de önemli düşüşler yaşandığı gözlerden kaçmamalıdır.

Ham petrol ürünlerinin uluslararası piyasalardaki varil fiyatı 31.12.2010 tarihinde \$94,8 iken 03.05.2012 tarihi itibari ile \$116,1 olarak gerçekleşmiştir. Bu rakamlar brent tipi ham petrol fiyatlarının bir yılı aşkın bir süre içerisinde yüzde 22,5 oranında arttığını göstermektedir. Dünya petrol piyasalarında görülen yüzde 22,5 oranındaki artışa rağmen ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listede bulunan akaryakıt ürünlerinin maktu vergi tutarlarında 31.12.2009 tarihinden itibaren herhangi bir artış yapılmamıştır. Bunun yanında 2002 yılında motorinde, satış fiyatı üzerindeki vergi yükü yüzde 59,2 iken 03.05.2012 tarihi itibariyle yüzde 47,9'a gerilemiştir.

2. Tarım sektöründe sulama amacıyla kullanılan elektrik üzerindeki ÖTV ve KDV'nin kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin olarak;

Elektrik tüketimi ÖTV'ye tabi değildir. Ancak elektrik tüketimi KDV'nin konusuna girmekte ve yüzde 18 oranında vergiye tabi tutulmaktadır.

Tarımsal sulama amacıyla kullanılan elektrik üzerinde kanuni oranda KDV uygulanmakla beraber vergi yükünün azaltılması amacıyla çeşitli teşvikler yürürlükte bulunmaktadır.

2005/8629 sayılı 'Ulusal Tarım Stratejisi Doğrultusunda Tarımsal Destek Ödemelerine ve Sürdürülebilir Çiftçi Kayıt Sisteminin Geliştirilmesine İlişkin' Bakanlar Kurulu Kararının 3. maddesinde 'Sulama amacıyla elektrik enerjisi kullanan üreticilerin enerji maliyetlerini azaltmak ve kullanıcıların borçlarını düzenli ödemelerini teşvik etmek amacıyla, enerji borcunu ödemiş bulunan üreticilerin kullandıkları elektrik enerjisi desteklenir' hükmü yer almaktadır. Bu kapsamda Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından 2005/22 sayılı 'Tarımsal Sulamada Kullanılan Elektrik Enerjisi Desteği Hakkında' tebliğ yayınlamıştır. Bu kapsamda tarımsal üretim için yeraltı ve yerüstü elektro pompaj (terfili) sulamalarında kullanılan elektrik enerjisi bedeli desteklenmiştir. TEDAŞ ve/veya işletme hakkı devri kapsamında görevlendirilmiş olan şirketlere 2005 yılı enerji tüketimine ait dönem faturasını son ödeme tarihine kadar ödemiş olan ve birikmiş elektrik borcu bulunmayan sulama aboneleri tarımsal sulamada tüketilen aktif elektrik enerjisinin beher kilovat başına 1,70 (bir nokta yetmiş) Kuruş desteklemeden yararlanmaktadır.

3. Tarım sektöründe kullanılan tohum, gübre, zirai ilaç üzerindeki ÖTV ve KDV'nin kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin olarak;

Tohum, gübre veya zirai ilaçlar ÖTV'ye tabi değildir. Ayrıca bu gibi ürün grupları öneminden dolayı KDV açısından da çeşitli istisnalar ve indirimli oranda vergiye tabi tutulmuştur. Vergisel indirimlerin yanında sübvansiyonlar ile de ayrıca desteklenmiştir. 2005-2011 döneminde toplam 2,8 milyar TL gübre desteği yapılarak, gübre maliyetinin ortalama yüzde %15'i karşılanmıştır.

KDV Kanununun 17. maddesine göre kamu idareleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasî partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzelkişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların ilim, fen ve güzel sanatları, **tarımı yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden istisna edilmiştir.**

Gümrük tarife istatistik pozisyonun (GTİP) 12. faslında yer alan sebze ve meyvelerin tohumları ile Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından zirai mücadelede kullanılmak üzere ruhsatlandırılan bitki koruma ürünleri, indirimli olarak yüzde 8 oranında KDV'ye tabi tutulmuştur. Ayrıca buğday, arpa, mısır, çeltik, fasulye, yer fıstığı, ayçiçeği, soya, şeker pancarı, patates, pamuk, nohut, yonca, korunga, adi ve diğer fiğler, sorgum, sudan otu ve sorgum-sudan melezinin sertifikalı tohumlukları ile sertifikalı meyve fidanları KDV Kanununa ekli (I) sayılı listede sayılmak suretiyle yüzde 1 oranında vergiye tabi tutulmuştur.

Daha önceki yıllarda yapıldığı gibi 2012 yılında da tarım faaliyetleri desteklenmektedir. 2012 yılında kimyevi gübre destekleme birim fiyatları da yüzde 9 ile yüzde 16 oranlarında arttırılmıştır. Bunun yanında 2011 yılında olduğu gibi 2012 yılında da çiftçilerin; alan ve ürün bazında desteklenmesi devam etmektedir. 2012 bütçesinde başlangıç ödeneği 2011 yılına göre yüzde 19,7 oranında arttırılmıştır.

Yukarıdaki açıklamalarda da anlaşılabacağı üzere tarım sektörünü desteklemek amacıyla birçok vergisel indirim ve teşvik mevcuttur. Bu destek ve indirimler artarak devam etmektedir. Bunun yanında ileriki yıllarda vergi tabanının genişlemesine paralel olarak vergi indirimlerine ilişkin çalışmalar yapılabilecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı